

[REDACTED]

[REDACTED]

AAN:
Gedeputeerde Staten van Drenthe,
Postbus 122,
9400 AC ASSEN.

Onderwerp: zienswijze ontwerp-besluit Fage International S.A.

Gasselte, 8 mei 2023

Geacht college,

Wij namen kennis van uw bekendmaking in het Provinciaal Blad van 7 april 2023 inzake de aanvraag voor een omgevingsvergunning op grond van de WABO van Fage International S.A. voor het bouwen van een productielocatie voor Griekse Yoghurt in Hoogeveen op bedrijfsterrein Buitenvaart 2. Uit deze bekendmaking blijkt dat Gedeputeerde Staten voornemens zijn de gevraagde vergunning "onder voorschriften" te verlenen. Tegen dit voornemen kunnen door een ieder tot en met 18 mei 2023 zienswijzen worden ingediend.

Zuivelbedrijf Fage is een groot zuivelbedrijf, dat Griekse yoghurt gaat produceren voor een op dit gebied al reeds verzadigde markt. Het product is met name bestemd voor de export. De vraag is dan ook wat een luxe zuivelproduct toevoegt en of de gemeente Hoogeveen wel privaatrechtelijk (een kavel van 15 ha) en anderszins medewerking moet verlenen. De gemeente had het nooit zover moeten laten komen en dus geen medewerking moeten verlenen omdat:

- Er sprake is van onnodig product;
- Er sprake is van een product, dat voornamelijk bestemd is voor de export. De Nederlandse en met name de Drentse economie wordt er niets wijzer van maar kan wel voor een deel van de kosten opdraaien.
- Dit product slechts geproduceerd kan worden met gebruik van ongeveer 2,5 miljoen liter drinkwater per dag; dat is per jaar maar liefst 312,5 miljoen liter drinkwater, dat is drie procent van het totale drinkwaterverbruik; en verder: 410.000 m³ aardgas per maand, is 4,92 miljoen m³ per jaar; en 2,6 miljoen Kwh aan stroom per maand, dat is maar liefst 31,2 miljoen Kwh per jaar!

Water, gas en elektriciteit zijn schaars. Het is dan ook raadsel dat de gemeente en de provincie direct of indirect meewerken aan het vestigen van dit bedrijf.

Het is vooral een raadsel dat Waterleiding Maatschappij Drenthe (WMD) akkoord is. Directie en bestuur van WMD maken zich volstrekt ongeloofwaardig en feitelijk belachelijk, ook in de wetenschap dat volgens RIVM er in heel Nederland medio 2030 drinkwatertekorten zullen zijn. WMD doet alle mogelijke moeite en oproepen om te bevorderen dat haar gebruikers hun watergebruik zullen minderen en efficiënt om gaan met drinkwater. En dan dit; ongelofelijk. In DvhN van 29 april 2023 geeft de heer Brink van WMD aan dat Fage voldoende drinkwater ter beschikking zal hebben "maar elders kan dat een heel ander verhaal zijn. In gebieden waarin de drinkwatervoorziening wel onder druk staat moet je in zo'n geval NEE verkopen". Eigenlijk is een drinkwaterverbruik van deze omvang een directe bedreiging van de lokale en de regionale drinkwatervoorziening.

Kortheidshalve verwijzen wij ook naar de website van WMD, waarop ook nog eens aan de gebruikers concrete suggesties worden gedaan om zuinig te zijn. NB: op deze site is overigens –

voor zover valt na te gaan - niets te vinden over "het Fage-verhaal". Over transparantie gesproken. Of moet de informatie verborgen blijven?

WMD had nooit mee mogen werken aan het verzoek tot leverantie van drinkwater aan dit bedrijf. En de gemeente Hoogeveen had, privaatrechtelijk noch bestuursrechtelijk, medewerking mogen verlenen.

Gedeputeerde Staten dienen van uit hun verantwoordelijkheid een goede drinkwatervoorziening te bevorderen; zij dienen dus bij hun afweging bij het verzoek om een omgevingsvergunning het bovenstaande te betrekken. Tot op heden is dat niet gebeurd.

Eerder heeft Fage gepoogd zo'n fabriek neer te zetten in Bettembourg in Luxemburg. Deze gemeente heeft wel een verstandig gemeentebestuur, oplettende en verstandige bewoners en milieubeschermers. Er was verbazing en onvrede over de enorme hoeveelheden water, gas en elektriciteit, over de zuivering van afvalwater, de plastic verpakkingen en de voedselverspilling. Het plan ging dus niet door, mede gelet op de druk van buitenaf.

Nu probeert het bedrijf het in Hoogeveen, waar het kennelijk met alle egards door de gemeente en de provincie is ontvangen en bejegend: volgens DvhN dd 29 april 2023 wijzen wethouder Zwiers en gedeputeerde Brink op de economische belangen en de extra werkgelegenheid. Deze worden nog eens extra onderstreept, nu gisteren bekend is geworden dat de gemeente Hoogeveen zelfs stikstofrechten heeft gekocht van enkele boerderijen; zij betaalde daar maar liefst bijna € 100.000,-- voor. En dat terwijl PAS-melders in de knel zitten!! Wethouder Zwiers vindt een dergelijk beleid zelfs "logisch" (RTV Drenthe, Cassata 6 mei 2023). Het is jammer te moeten constateren dat de milieuparagraaf in Hoogeveen niet zo goed is ontwikkeld althans: er wordt nauwelijks tot geen aandacht aan besteed. Een discutabel standpunt.

Zoals gebruikelijk trekt de economie ten opzichte van het milieu aan het langste eind.

En wat die nieuwe 250 banen betreft: het werkgelegenheidsargument is in deze tijd volstrekt irrelevant bij gebrek aan personeel, evenals de door de gemeente geuite kwalificatie "Zwiers ziet het project als een opkikker voor Hoogeveen; Hoogeveen had wat positiefs nodig. De trots van Hoogeveen mocht wel een boost krijgen na alles wat er gebeurd was: de bestuurscrisis". Dus niks economisch belangen, niks werkgelegenheid, maar wel megalomane trekjes: de aanvraag van Fage wordt gebruikt ter meerdere glorie van de gemeente Hoogeveen en de provincie Drenthe in het algemeen en van individuele bestuurders in het bijzonder. Het milieu speelt daarbij nauwelijks een rol en het mag ook nog eens een lieve overheidscent kosten. Inmiddels hebben Gedeputeerde Staten van Drenthe een investeringssubsidie van € 575.000,-- toegezegd. Daarnaast moet het Waterschap vervroegd 9 miljoen euro investeren en moet de gemeente een persleiding aanleggen ad 11,8 miljoen; hiervan betaalt Fage slechts 1,4 miljoen!

Als wij goed begrijpen is het door Gedeputeerde Staten verlenen van de gevraagde vergunning eerst mogelijk nadat Burgemeester en Wethouders het geldende bestemmingsplan hebben gewijzigd. Uit de beschikbare stukken blijkt nergens of dit wijzigingsbesluit al is genomen en zo ja, hoe de dan volgende rechtsgang is en of deze nog actueel is.

Wij spreken onze verbazing uit dat thans kennelijk de omgevingsvergunningprocedure wordt gevolgd door Gedeputeerde Staten maar dat aan de kennelijk voorafgaande besluitvorming in Hoogeveen totaal geen aandacht is besteed. En nog verbazingwekkender zou het zijn als het bestemmingsplan nog niet gewijzigd zou zijn, omdat dan de aanvraag om een vergunning simpelweg in strijd is met de wet: het bestemmingsplan.

Afgezien van het bovenstaande wijzen wij u op het volgende.

1.

De aanvraag is strijdig met het bestemmingsplan. Een bedrijf, dat een ammoniak-koelinstallatie heeft en salpeterzuur opslaat, is niet toegestaan.

Burgemeester en wethouder van Hoogeveen zijn bevoegd het bestemmingsplan te wijzigen, mits aan voorwaarden wordt voldaan. Men is dat kennelijk van plan omdat "aan de voorwaarden voor vestiging van een Bevi-bedrijf wordt voldaan". Dan gaat het met name om de ammoniakinstallatie en de opslag van salpeterzuur.

Echter, bij de afweging: wel/niet het bestemmingsplan wijzigen kunnen en moeten in formeel en materieel opzicht ook andere onderwerpen worden betrokken. Deze zijn hierboven aangegeven. Of zulks is gebeurd of zal gebeuren valt niet na te gaan.

2.

De vraag is of de aanpassing van de rioolwaterzuivering in Echten, nodig vanwege de verdergaande verwijdering van stikstof en fosfaat uit het afvalwater van Fage, op tijd klaar is. Dit betekent dat het bedrijf al in werking kan zijn zonder dat de nodige aanpassingen zijn gerealiseerd. Die aanpassingen zijn nodig om aan de Kaderrichtlijn Water te kunnen voldoen. In het ontwerp-besluit missen wij de borging dat grenswaarden niet mogen worden overschreden.

3.

Vraagtekens dienen te worden gezet bij de emissie van zwaveldioxide uit de biogasinstallatie op het Fage-terrein, alsmede bij de hoeveelheid ammoniak en stikstofoxiden die de fabriek uitstoot. Gevolg is dat de nabijgelegen Nature 2000-gebieden extra worden belast, hetgeen niet is toegestaan.

4.

Salpeterzuur is een acuut toxische vloeistof. Aan opslag dienen zware eisen te worden gesteld. In de motivatie voor het afwijken van het bestemmingsplan wordt aangegeven dat aan de voorwaarden worden voldaan, gevolg door een voor een leek volstrekt onbegrijpelijke toelichting. Slechts de zin: "Het groepsrisico.....is over het algemeen zeer beperkt doordat de meeste risico's binnen de inrichtingsgrens zijn" is duidelijk. Dus sommige risico's liggen niet binnen de inrichtingsgrens en zijn ernstig.

In het huidige stadium van de procedure is het wenselijk om pas-op-de-plaats te maken; dan is er gelegenheid om de vele vragen, die er leven, te beantwoorden en om duidelijk aan te geven hoe de bestemmingswijzigings- en de omgevingsvergunningprocedures er uit zien en hoe ze zich tot elkaar verhouden.

Deze brief dient beschouwd te worden als zienswijze, ook in de hoop dat WMD, gemeente Hoogeveen en Gedeputeerde Staten van Drenthe alsnog de huidige procedure onderbreken; wij juichen het nog meer toe als het bovenstaande aanleiding geeft voor WMD, gemeente Hoogeveen en Gedeputeerde Staten om op hun schreden terug te keren.

Wij zien een bericht van ontvangst gaarne tegemoet.

Wij sturen een cc van deze brief aan Burgemeester en Wethouders van Hoogeveen en aan de directie en het algemeen bestuur van WMD. Tevens verzoeken wij Gedeputeerde Staten deze brief door te zenden aan Provinciale Staten en als ingekomen stuk te doen agenderen voor de eerstvolgende vergadering van de Commissie van Advies en die van Provinciale Staten.

Met vriendelijker groet,

██████████

████████████████████

██████████

████████████████

Doc. Fage; GS en Hoogeveen